

TULEVAISUUDEN OPISKELIJA- VALINNAT

Unifi/Arene-työryhmän esityksen pohjalta

Tulevaisuuden opiskelijavalinnat

01

Nykytilanne

02

Valinta-
kokeiden
visiotyö, ml.
kv-valinnat

03

Valintakoe-
järjestelmät ja
niiden
hankinta

Nykytilanne

- Yliopisto-opiskelijoita valitaan kahta pääväylää käyttäen: *todistusvalinta* ja *valintakoevalinta*. Lisäksi avoimen väylä, siirtohaku, suoravalinta ym...
- Opiskelijavalintojen kehittämishankkeen 2022–2025 myötä
 - *Todistusvalintapisteytykset* uudistuvat K2026 alkaen.
 - K2025 alkaen järjestetään *yhdeksän kansallista valintakoetta* (vrt. aiemmin n. 120 erilaista valintakoetta), joista lähes kaikki voi suorittaa kaikilla yliopistopaikkakunnilla.
 - Valintakoepäivät 2025: 26.5. ja 2.–6.6.
 - Kokeet koostuvat yhteisestä osiosta ja eriytyvistä osioista tai pelkästä yhteisestä osiosta. Osassa valintakokeita on ennakkomateriaali. Kuvaukset valintakokeiden rakenteista ja sisällöistä löytyvät yliopistovalinnat.fi-sivustolta.
 - Kaikki kokeet ovat sähköisiä – oma läppäri (ja voimassaoleva henkilöllisyystodistus) täytyy olla mukana!
 - Valintakokeisiin on mahdollista saada yksilöllisiä järjestelyjä sairauden, vamman tai haitan vuoksi, ks. ohjeet.
 - Opettajankoulutukseen järjestetään karsivien todistus- ja valintakoevalintojen jälkeen soveltuvuuskokeet ja lopullinen valinta perustuu soveltuvuuskokeeseen.

Valintakokeiden visiotyö, ml. kv-valinnat

- **Molemmilla sektoreilla yhteinen tahtotila tulevaisuuden valinnoista:** tavoitteena sujuva ja kustannustehokas opiskelijavalintakokonaisuus.
- **Samat nykyiset ja tulevaisuuden haasteet,** mm. koulutustason nostotavoite, aloituspaikkojen kohtaanto-ongelma, ensikertalaisuuden menettämisen pelon vuoksi vastaanottamattomat opiskelupaikat, koko koulutustarjonnan tunnettuuden lisääminen, ohjauksen tarpeen kasvu, ikäluokkien pieneneminen, moninaistuvat hakijajoukot.
- **Molemmilla sektoreilla valintoja uudistettu viimeisen kymmenen vuoden aikana merkittävästi:** mm. amk-koe, laajennetut todistusvalinnat, yo-valintakoe- ja todistuspisteytysuudistukset).
- **Nykyorganisoinnissa ja -prosesseissa eroavaisuuksia:** amk-opiskelijavalintakonsortio vs. yliopistojen hajautettu, mutta kuitenkin yhä enemmän keskitetysti koordinoitu malli. Yo-puolella kv-valinnoissa vain vähän yhteistyötä, vaikka on tunnistettu tarpeita esim. keskitetylle hakemuskäsittelylle, yhteiselle kielitestille jne.
- **Visiotyöryhmän ideointikeskustelusta poimittua:** mm. ajasta ja paikasta riippumattomat (etävalvotut) valintakokeet, useamman vuoden voimassa oleva valintakoetulos, yhteistyö toisen asteen (yo-kirjoitukset) kanssa, koko valintapalvelun keskittäminen yhdelle palveluntarjoajalle...

Valintakoejärjestelmät ja niiden hankinta

Nykytilanne

- Valmisteilla sopimus Vallu-valintakoepalvelusta Metropolian kanssa vuosille 2026–2028
 - Hankintalain 16 §:n mukainen ”hankinta toiselta hankintayksiköltä”.
- Lisäksi valmisteilla palvelutilaus CSC:n koordinaatiotyöstä vuodelle 2026.

Tulevasta

- Valintakoejärjestelmän kehitystyön tulisi lähteä sisällöllisistä tarpeista, ei teknisistä yksityiskohdista.
- Hakijamääriin sekä valintakoetarpeisiin riittävästi skaalautuvia valintakoejärjestelmiä ei juurikaan ole valmiina tuotteina.

CSC:n koordinointityö (n. 6 htkk / v)

- Hallinnollista, sopimusteknistä tekemistä, mm:
 - Sopimus henkilötietojen käsittelystä eri osapuolten kanssa (Metropolia, korkeakoulut, OPH); Opintopolku-integraatio
 - Itse palvelutilaus (sopimus) ja tähän liittyvä työ
 - Laskutus sovitun mallin mukaisesti (2026 siirtyy Metropolialle)
- Koordinaatio, yhteistyö, tuki, mm.:
 - Kokeiden järjestämiseen liittyvä tiedonkeruu aikataulutuksineen
 - Pääsykokeiden toteuttamiseen liittyvä tiedonkeruu
 - Valintakoepalveluun liittyvien työryhmien (käytännön ryhmä, kehitysryhmä, ohjausryhmä) työn tukeminen, koordinointi, raportointi
 - Pääsyoikeuksien hallinta ja muu käytännön työ
- Viestintä ja tiedottaminen
 - Infotilaisuudet, niihin liittyvä tiedotus, tallennus ym jälkityöt
 - Sähköpostilista(t) ja niiden hallinnointi (yhteyshenkilöt, tuki)
- Seuranta ja kehittäminen
 - Kyselyt yliopistoille ja yhteisvalinnoille Metropolian valintakoejärjestelmän käytöstä ja kehitystarpeista
 - Toteutuksen onnistumisen, mahdollisten virhetilanteiden tai kehitystarpeiden raportointi, jatkotoimenpiteiden suunnittelu
 - (myös tähän kategoriaan koordinaatio-kohdassa mainittuja ryhmiä)
- Lisäksi:
 - Metropolian kanssa suoraan sovittu mm. valintatilanteiden tietoliikenteeseen liittyvästä valvonnasta (ei osa tätä työtä)

Ideapankin idea <https://jira.eduuni.fi/browse/CSCIDEAPANKKI-131>: ”Metropolian valintakoejärjestelmä yliopistoille”

Valintakoejärjestelmien ja niiden hankinnan tulevaisuus – evästyksiä visioryhmälle

- Mikä olisi optimaalisin omistajuusmalli valintakoejärjestelmälle? Miten aito yhteistyö toteutuu?
- Mikä olisi optimaalisin ohjausmalli valintakoejärjestelmälle? Miten ohjataan tulevaisuuden valintojen kehittämistä?
- Tulisiko CSC:llä olla v. 2027–2028 rooli valintakoe kokonaisuudessa? Unifin näkemyksen mukaan ei, mutta tällöin koordinaatio tulisi hoitaa kansallisesti keskitetyn opiskelijavalintaresurssin toimesta.
 - CSC:ltä ostettava työ ja siitä saadut kokemukset?
 - Jos CSC:n tekemä työ siirtyisi yliopistoille, mitä voidaan hoitaa
 - keskitetysti (opintohallinto ja/tai IT),
 - opintohallinnon toimesta tai
 - IT:n toimesta?
- Yhteiskehitysprojekti? Kilpailuttaminen tiukan (toiminnallisen ja teknisen) määrittelyn mukaan, vai kehittämiskumppanin kilpailuttaminen, jotta voidaan tehdä määrittelyä? Vrt. Exam-konsortio. Mikä on CSC:n rooli tulevaisuudessa?